

دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
دانشکده پزشکی

گروه آموزشی ارولوژی

عنوان برنامه:

طرح دوره کارورزی بالینی بخش ارولوژی

Course plan

بাহمکاری مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
دفتر توسعه آموزش بالینی
سال ۱۴۰۴

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
گروه اورولوژی

عنوان برنامه: کارورزی بالینی بخش اورولوژی

طول دوره: دو هفته

محل برگزاری: بخش اورولوژی مرکز آموزشی درمانی شهید بهشتی یاسوج

تهیه و تنظیم: گروه اورولوژی دانشکده پزشکی

با همکاری

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

دفتر توسعه آموزش بالینی

تاریخ تهیه: اردیبهشت ماه ۱۳۹۹

تاریخ بازنگری دوم: شهریور ۱۴۰۰

بازنگری سوم: دی ۱۴۰۲

بازنگری چهارم: شهریور ۱۴۰۴

تدوین

۱- دکتر صدراله محرابی

با همکاری و مشاوره:

مرکز توسعه آموزش پزشکی دانشگاه

فهرست مطالب

- مقدمه
- هدف کلی
- اهداف اختصاصی در سه حیطه دانش – نگرش – عملکرد (مهارت)
- جدول تعیین میزان یادگیری نحوه اداره (management) موارد مهم و شایع بیماریهای کلیه و مجاری ادراری (عناوین دانستنی)
- جدول تعیین میزان کسب مهارتهای عملی در Procedure های بخش ارولوژی (عناوین توانستنی)
- جدول فعالیتهای آموزشی بخش در هر هفته
- تمرینات طول دوره
- عناوین جلسات آموزشی دوره
- روش تدریس
- سنجش و ارزیابی دانشجو
- منابع و کتب علمی

بسمه تعالی
بنام او که جان را فکرت آموخت

مقدمه:

امروزه آموزش پزشکی در تعامل با فن آوریهای نوین پزشکی، شیوه ها و مهارت‌های یاددهی و یادگیری بشدت دچار تحول شده است بطوریکه در سطح دانشگاه‌های علوم پزشکی با نگرش نوین در برنامه ریزی آموزشی، تهیه طرح درس برای اعضای هیئت علمی یک ضرورت غیر قابل انکار بشمار می رود در این راستا، گروه اورولوژی دانشکده پزشکی یاسوج جهت ارتقاء کیفی آموزش و شفاف سازی فرآیند یاددهی با توجه به شرایط و امکانات موجود اقدام به تدوین و تهیه طرح درس با همکاری و پشتیبانی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه نموده است.

مجموعه حاضر حاصل تلاش های گسترده و جلسات متعدد اعضای محترم هیئت علمی گروهها در بخشهای مختلف با کارشناس محترم EDC به انجام رسیده است که مشتمل بر اهداف اختصاصی دوره در سه حیطه نگرش - دانش و عملکرد (مهارت) و جداول میزان کسب یادگیری و مهارت و فعالیتهای آموزشی و تمرینات طول دوره و شیوه ارزشیابی و سنجش دانشجویان میباشد. همچنین رئوس مطالب هر جلسه درس با تعیین محتوی (عناوین دانستنی و توانستنی) مشخص شده است.

انتظار می رود اساتید گرانقدر با توجه به تلاش و زحمات زیادی که در تهیه این طرح درس کشیده اند با هدایت برنامه های آموزشی خود براساس طرح درس تدوین شده امکان فراگیری محتوی برنامه را برای دانشجویان فراهم سازند.

در پایان از کلیه اعضای محترم هیئت علمی گروه اورولوژی و نیز از همکاران محترم EDC دانشگاه و کارشناسان آموزش بیمارستان شهید بهشتی یاسوج که مجدداً در تدوین و تهیه مجموعه حاضر با همدلی و همفکری یکدیگر سعی وافر داشتند تشکر و قدردانی می نمایم./

دکتر صدراله محرابی

مدیر گروه اورولوژی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج

هدف کلی:

هدف غایی دوره آموزش بالینی کارورزی ارولوژی باید با بهره‌گیری از تکنولوژی و پیشرفت‌های به روز علوم ارولوژی، تربیت پزشکان شایسته‌ای باشد که کارورزان ضمن آشنایی با بیماریهای شایع کلیه و مجاری ادراری و تناسلی بمنظور رسیدن به تشخیص صحیح و آگاهی از روش‌های پیشگیری و اصول درمانی مناسب در نظام ارائه خدمات سلامت، باعث ارتقای سطح سلامت آحاد جامعه خود شوند.

مهمترین خاصیت نوشتن هدف این است که آنچه که قبلاً "مخفی بوده است، اکنون به منظور بررسی و بهتر شدن آشکار می‌شود.

اهداف اختصاصی:

در پایان دوره از کارورزان انتظار می رود که قادر باشند:

الف (حیطه شناختی):

- ۱- حداقل پنج شرح حال کامل از بیماران مبتلا به بیماری های ارولوژی تهیه نمایند.
- ۲- حداقل پنج بیمار مبتلا به بیماری های ارولوژی را معاینه بالینی نموده و جنبه های مهم اورولوژیک شامل: معاینه بیضه- طناب اسپرماتیک- پروستات (T.R) و... را توضیح دهند.
- ۳- نتایج ویافته های کلینیکی و پاراکلینیکی بیماری های ارولوژی را تحلیل و تفسیر نمایند.
- ۴- انواع و نحوه انجام گرافی های مختلف دستگاه ادراری- تناسلی را شرح دهند.
- ۵- انواع علائم و نشانه های بالینی بیماری های ارولوژی را به تفکیک توضیح دهند.
- ۶- انواع سنگ های ادراری از نظر ویژگی- مکانیسم ایجاد آنها – علائم و نشانه های بالینی- روش های تشخیصی و روشهای پیشگیری از ایجاد آنها را شرح دهند.
- ۷- بزرگی خوش خیم پروستات (BPH) را از نظر اتیولوژی- علائم و نشانه های بالینی- تشخیص های افتراقی- روش های تشخیص- و روش های مناسب درمان را شرح دهند.
- ۸- انواع تومورهای کلیه- مثانه- پروستات و بیضه را از نظر ویژگی- علائم و نشانه های بالینی- روش های تشخیصی- درمانی و پیشگیری را توضیح دهند.
- ۹- انواع بیماری های بیضه و ضمام آن از نظر اتیولوژی- علائم و نشانه های بالینی- روش های تشخیصی- درمانی و پیشگیری را توضیح دهند.
- ۱۰- انواع عفونت های اختصاصی و غیر اختصاصی دستگاه ادراری- تناسلی را از نظر اتیولوژی- فیزیوپاتولوژی- علائم و نشانه های بالینی- روش های تشخیصی- تشخیص های افتراقی- روشهای درمان و پیشگیری را توضیح دهند.
- ۱۱- انواع هماچوری از نظر اهمیت- اتیولوژی- روش های تشخیصی- و نحوه برخورد با آن را شرح دهند.
- ۱۲- ریفلاکس وزیکواورتر را از نظر اتیولوژی- علائم و نشانه های بالینی- تشخیص های افتراقی- روشهای تشخیصی و روش های پیشگیری مناسب آن را شرح دهند.
- ۱۳- ناباوری در مردان را تعریف کنند و روشهای تشخیصی و درمانی مناسب آن را توضیح دهند.

- ۱۴- تروما و اورژانس ها اتیولوژی را از نظر علائم و نشانه های بالینی- روشهای تشخیصی- تشخیص های افتراقی- روشهای درمانی و پیشگیری مناسب را توضیح دهند.
- ۱۵- اندیکاسیونهای انجام پیوند کلیه- ویژگی های دهنده و گیرنده پیوند- روش های انجام آن- عوارض آن و اقداماتی را که باید بعد انجام پیوند رعایت گردد را شرح دهند.
- ۱۶- کاربرد هر کدام از کاتتر های ادراری را بیان کنند.
- ۱۷- اختلالات جنسی در مردان را بشناسید. علل و تشخیص و درمان و عوارض آن را بشناسید.

ب) حیطه مهارت :

- ۱۸- معاینه فیزیکی (بالینی) در بیمار مبتلا به بیماری های ارولوژی را انجام دهند و جنبه های مهم ارولوژیک شامل معاینه بیضه- طناب اسپرماتیک- پروستات (T.R) و ... را انجام دهند.
- ۱۹- سونداژ دستگاه ادراری را به طور مستقل انجام دهند. (حداقل در روی مولاژ)
- ۲۰- با استفاده از تکنیک مناسب، آسپیراسیون سوپراپوبیک (Cystocath) مثانه یک بیمار انتخابی را انجام دهند.
- ۲۱- انواع کاتترهای ادراری را با ذکر نام نشان دهند
- ۲۲- با توجه به شرایط بیمار کاتتر مناسب را انتخاب کند و انجام دهد.
- ۲۳- چگونگی دست شستن و دستکش دست کردن جراح در اتاق عمل و آماده نمودن بیمار قبل از جراحی را ببینند و انجام دهند
- ۲۴- کلیشه های رادیولوژیک IVP- KUB- سونوگرافی- scan. VCUG-CT , را نشان دهند و IVP و VCUG انجام دهند.
- ۲۵- روشهای انجام رتروگرا دیورتروگرافی و رتروگرا دیپلوگرافی را ببینند و رتروگرا دی و یورتروگرافی را انجام دهند.
- ۲۶- سسیتوگرافی رتروگرا دی را ببینند .
- ۲۷- حداقل دو مورد کنفرانس علمی در مورد مطالب تعیین شده از طرف استاد تهیه کنند و ارائه دهند
- ۲۸- حداقل یک مورد مقاله از ژورنال های اورولوژی را ترجمه کنند و به استاد ارائه دهند
- ۲۹- تمام بیماران بستری در بخش را شناسائی کنند و شرح حال و معاینه فیزیکی انجام و اقدامات پاراکلینیکی انجام شده را ببینند.
- ۳۰- در برنامه های راند بخش - ویزیت بیماران در درمانگاه- گزارش صبحگاهی - کنفرانس ها و نمایش فیلم آموزشی- اطاق عمل و بازدید از مرکزسنگ شکن جهت آشنائی با نحوه عملکرد آن بطور فعالانه شرکت نمایند.

- ۳۱- پانسمان زخمهای جراحی ارولوژی را انجام دهند.
- ۳۲ - IV.Line (رگ گیری) را انجام دهند.
- ۳۳- بخیه زدن را انجام دهند (پوست و اعضای تناسلی ادراری)
- ۳۴- در بیمارانی که بعد از عمل یا بدلیل خونریزی مجاری ادراری به علت لخته انسداد سوند ایجاد شده است، لخته شوئی و رفع انسداد سوند فولی به کمک سرنگ تومی (Tomy) انجام دهند.
- ۳۵ - برای یک بیمار ارولوژی نسخه لازم را بنویسند.
- ۳۶- مراحل خارج کردن سوند فولی که مشکل تکنیکال در تخلیه آب بالن سوند دارند انجام دهند.
- ۳۷- تروکارسیستوستومی یا تخلیه مثانه به کمک آنژیوکاتترخاکستری یا صورتی را از طریق سوپراپوبیک انجام دهند.

ج) حیطة نگرشی :

- ۱- به اورژانسهای ارولوژی و اهمیت تدابیر و اقدامات مناسب در شرایط مختلف توجه داشته باشند.
- ۲- اطمینان بخشی به بیمارانی که با دردهای حاد دستگاه ادراری- تناسلی مراجعه می کنند را داشته باشند.
- ۳- احترام و برخورد مناسب با بیمارانی که با علائم و نشانه های بیماری های دستگاه ادراری- تناسلی مراجعه می کنند را داشته باشند.
- ۴- توجه به روشهای تشخیصی زودرس تومورهای دستگاه ادراری تناسلی و ایجاد انگیزه در بیماران مراجعه کننده جهت پیشگیری داشته باشند.
- ۵ - توجه به تشخیص و درمان اختلالات جنسی در مردان داشته باشند.

جدول تعیین میزان یادگیری در نحوه اداره (MANAGEMENT) موارد مهم و شایع بیماریهای

ارولوژی (عناوین دانستنی)

- کارآموز پس از پایان دوره به اهداف اختصاصی (حیطه دانش) زیر برسد.

عنوان هدف	شرح دهد	تشخیص افتراقی دهد	فیزیوپاتولوژی و اتیولوژی آنرا بیان کند	طرح درمانی ارائه کند	روشهای پیشگیری را بیان کند
۱	اصول تهیه شرح حال	✓			
۲	اصول معاینه فیزیکی	✓			
۳	روشهای آزمایشگاهی در بیماریهای اورولوژی	✓			
۴	روشهای رادیولوژیکی در بیماریهای اورولوژی	✓			
۵	سنگهای سیستم ادراری	✓	✓	✓	✓
۶	BPH	✓	✓	✓	✓
۷	تورمورهای کلیه – مثانه- بیضه پروستات	✓	✓	✓	✓
۸	عفونتهای اختصاصی و غیراختصاصی دستگاه ادراری و تناسلی	✓	✓	✓	✓
۹	تروما و اورژانسههای ارولوژی	✓	✓	✓	✓
۱۰	ریفلاکس وزیکواورتر	✓	✓	✓	✓
۱۱	بیماریهای بیضه و ضمائم آن	✓	✓	✓	✓
۱۲	هماچوری و نحوه برخورد با آن	✓	✓	✓	✓
۱۳	ناباروری مردان	✓	✓	✓	✓
۱۴	نارسائی حاد و مزمن کلیه	✓			
۱۵	کاربرد کاتترهای ادراری	✓			

جدول تعیین میزان کسب مهارت‌های عملی در Procedure های بخش ارولوژی (عناوین توانستنی)
دانشجو پس از پایان دوره به اهداف اختصاصی (حیطه مهارت) زیر برسد:

عنوان مهارت	دیده باشد	تحت نظارت استاد انجام دهد	بطور مستقل و با تسلط انجام دهد	نشان دهد و تفسیر کند	ارائه دهند
۱ تهیه شرح حال	√	√	√		
۲ معاینه بیضه- طناب اسپرما تیک	√	√	√		
۳ معاینه پروستات (T.R)	√	√	√		
۴ معاینه فیزیکی سیستمیک بیمار ارولوژی	√	√	√		
۵ سونداژ دستگاه ادراری	√	√	√		
۶ کاتترهای ادراری				√	
۷ کلیشه های رادیولوژیکی ارولوژی (VCUg-IVP-KUB -- سونوگرافی-CT.scan)				√	
۸ سیستوسکوپی	√				
۹ رتروگرا د پروتروگرافی و رتروگرا د- پیلوگرافی	√	√	√		
۱۰ عمل ختنه	√	√	√		
۱۱ تخلیه ادرار از طریق آسپیراسیون سوپراپوبیک	√	√	√		
۱۲ کنفرانس علمی					√
۱۳ ترجمه مقاله از ژورنال					√
۱۴ فیلم های آموزشی	√				
۱۵ شستن دست جراح و آماده نمودن بیمار قبل از عمل جراحی	√	√	√		
۱۶ انجام پانسمان	√	√	√		
۱۷ Iv.Line گرفتن	√	√	√		
۱۸ بخیه زدن پوست و ناحیه ژنیتال	√	√	√		
۱۹ اعمال مختلف جراحی ارولوژی در اتاق عمل	√				
۲۰ لخته شویی و رفع انسداد سوند فولی به کمک سرنگ تومی	√	√	√		
۲۱ مراحل خارج کردن سوند فولی	√	√	√		
۲۲ انجام تروکارسیستوستومی	√	√	√		

- تمرینات طول دوره:

- ۱ - ارائه حداقل چهار کنفرانس علمی از مباحث تئوری
- ۲ - ترجمه حداقل یک مقاله از ژورنال اورولوژی و ارائه آن به استاد
- ۳ - تمرین تفسیر کلیشه های رادیولوژیک سیستم ادراری تناسلی VCUg
KUB- IVP- سونوگرافی-CT.scan
- ۴ - تمرین تفسیر جوابهای آزمایشگاهی بیماران اورولوژی
- ۵ - دیدن فیلمهای آموزشی بیماریهای شایع اورولوژی
- ۶- ویزیت بیماران در درمانگاه و تمرین نسخه نوشتن و Management
- ۷- انجام VCUg و IVP و رتروگراد پروتروگرافی
- ۸- گرفتن رگ (Iv.Line)

روش تدریس

با توجه به اهداف و محتوی برنامه از روشهایی که با علامت (x) مشخص گردیده در تدوین استفاده خواهد شد:

☐ سخنرانی	☐ الگو سازی
☐ سخنرانی برنامه ریزی شده	☐ پرسش و پاسخ
☐ آموزش بر بالین بیماری	☐ کنفرانس درون بخش
☐ Bed side training	
☐ شبیه سازی	☐ تهیه دستورالعمل و جزوات توجیهی
☐ ایفای نقش	☐ O/P

سنجش و ارزیابی دانشجو

با توجه به اهداف ویژه برای ارزیابی دانشجویان از روشهایی که با علامت (x) مشخص گردیده استفاده خواهد شد.

☐ تشریحی (کوتاه پاسخ، بلند پاسخ)	☐ OSCE
☐ جور کردنی	☐ چک لیست
☐ صحیح و غلط	☐ کار عملی
☐ چند گزینه ای	

• شیوه ارزیابی بر اساس اهداف اختصاصی تعیین شده:

دانشگاه علوم پزشکی یاسوج
دانشکده پزشکی
گروه آموزشی ارولوژی
فرم ارزیابی دانشجویان بالینی براساس اهداف آموزشی تعیین شده

نام و نام خانوادگی:

شماره دانشجویی:

تاریخ:

□ کارورزی -

□ کارآموزی -

توضیحات	نمره دانشجو	حداکثر نمره	روش ارزیابی	اهداف اختصاصی	رتبه
		۲	مشاهده و چک لیست	ارتباط منطقی با بیماران و پزشکان و پرسنل - رعایت مقررات و ضوابط ویژه بخش - حضور فعال در بخش - درمانگان - اتاق عمل - کشیک ها MRR و اورژانس .	۱
		۳	مشاهده و چک لیست	- تهیه شرح حال و معاینه بیماران جراحی - ثبت سیر بیماری و آزمایشات پاراکلینیکی در پرونده بیماران - اطلاع داشتن از کل بیماران جراحی بخش - ارائه کنفرانس	۲
		۳	OSCE	دانش تئوری	۳
		۴	کتبی		۴
		۸	امتحان شفاهی (۳) و کتبی (۲) پایان بخش	دانش تئوری کارآموز در امتحان شفاهی یا کتبی پایان بخش	۵
		۲۰	نمره نهایی دانشجو به عدد و حروف		

امضاء و مهر مدیر گروه

- منابع آموزشی و کتب علمی

۱- کتاب اسمیت اورولوژی

۲- کتاب کمپل اورولوژی

۳- کتاب جامع ارولوژی ایران

۴- مجلات :

- مجله جراحی کلیه ایران

- Journal urology